

Warszawa, 26 czerwca 2023 roku

OPZZ/SK/181/2023

Szanowny Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Dotyczy pisma z dnia 9 czerwca 2023 r. o numerze SPS-WP.020.162.4.2023, w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych od lat walczy od uchylenie wygasającego charakteru emerytur pomostowych. Tylko w ostatnim roku podjęliśmy wiele inicjatyw mających na celu realizację tego postulatu. Między innymi w dniu 19 października 2022 r. OPZZ zorganizowało manifestację, do której przyłączyło się Forum Związków Zawodowych. Wspólnie skierowaliśmy do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Petycję domagając się uchylenia wygasającego charakteru emerytur pomostowych. OPZZ brało także udział w posiedzeniach Zespołu ds. Ubezpieczeń Społecznych Rady Dialogu Społecznego, podczas których domagało się niewygasającego charakteru emerytur pomostowych. **Postulat ten zawarty jest w Programie OPZZ na lata 2022-2027. W związku z powyższym pozytywnie oceniamy wyjście naprzeciw oczekiwaniom OPZZ oraz zamiar realizacji naszego postulatu uchylenia wygasającego charakteru emerytur pomostowych.**

Jednocześnie OPZZ zgłasza następujące uwagi do skierowanego do konsultacji społecznych projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych:

- 1. Wnosimy o wprowadzenie do ustawy dodatkowej definicji rekompensaty. Naszym zdaniem powinna być ona również rekompensatą dla osób, które nie skorzystały z prawa do emerytury pomostowej, a nie jedynie odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.**

Przedłożony do konsultacji projekt ustawy reguluje prawo do rekompensaty w taki sposób, że przysługiwać ona będzie jedynie osobie, która przed dniem 1 stycznia 2009 r. miała okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat. Wnosimy o wprowadzenie do ustawy rekompensaty, która nie będzie odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, lecz będzie rekompensatą dla osób, które nie skorzystały z prawa do emerytury pomostowej. Osoba spełniająca wszystkie warunki do uzyskania emerytury pomostowej będzie mogła zdecydować, czy skorzysta z prawa do

emerytury pomostowej, czy też przepracuje do czasu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, dzięki czemu nabędzie prawo do rekompensaty.

Takie uregulowanie stworzy ubezpieczonym możliwość wyboru i promować będzie pracę do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Powyższe wymagałoby wprowadzenia dodatkowej definicji rekompensaty, obowiązującej poza rekompensatą opisaną w art. 2 pkt. 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych. Rekompensata taka przysługiwać powinna każdemu ubezpieczonemu, który mógł przejść na emeryturę pomostową, jednak z uprawnienia tego nie skorzystał i pracował do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

2. Wnosimy o dokonanie przeglądu grup zaliczonych i pretendujących do wykazów prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze.

Równoległe z walką o likwidację wygasającego charakteru emerytur pomostowych OPZZ od lat domaga się dokonania przeglądu grup zaliczonych i pretendujących do wykazów prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Jest to uzasadnione faktem, że wiele grup zawodowych zostało pominiętych w ustawie o emeryturach pomostowych (mimo wcześniejszej obecności w wykazie), a warunki i charakter ich pracy nie uległ zmianie. Zwracamy również uwagę na powstanie nowych zawodów, których charakter pracy uzasadnia umieszczenie ich w katalogu prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. 24 stycznia 2023 r. w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej odbyło się inauguracyjne spotkanie grupy roboczej poświęcone przeglądowi grup zaliczonych i pretendujących do wykazów prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Na kolejnych posiedzeniach grupy roboczej analizowano postulaty poszczególnych grup. Niestety, w projektowanej ustawie nie uwzględniono dotychczasowych rezultatów prac wymienionego Zespołu i nie uzupełniono wykazów prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze.

OPZZ wnosi o rozszerzenie katalogu **prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze, m.in. o** Operatorów Kontroli Bezpieczeństwa (akceptacja wniosku ze strony ministerstwa rodziny i polityki społecznej), Automatyków PKP, Drózników Przejazdowych, Strażników Miejskich (Gminnych), Inspektorów Transportu Drogowego czy Kuratorów Sądowych, a następnie o systematyczną rewizję wyżej wymienionych wykazów w ramach dalszych prac grupy roboczej, która powinna mieć charakter stałego podzespołu w ramach Zespołu ds. Ubezpieczeń Społecznych RDS.

3. Wnosimy o rozważenie opracowania strategii sektorowej mającej na celu poprawę warunków pracy osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

W art. 53 ustawy o emeryturach pomostowych zawarto zobowiązanie przygotowania strategii sektorowej dotyczącej wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób wykonujących przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Strategia ta miała zostać przygotowana do końca 2014 r. przez ministra właściwego do spraw pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Pomimo tego, że już 9 lat temu upłynął ostateczny termin na przygotowanie strategii, rząd nie wywiązał się z nałożonego nań zobowiązania. Niespełnienie obietnicy stworzenia strategii sektorowej, a także fakt, że zakładany postęp technologiczny nie poprawił warunków pracy w stopniu upoważniającym do stwierdzenia, że warunki szkodliwe zostały w całości wyeliminowane, czyniło postulat uchylecia wygasającego charakteru emerytur pomostowych w pełni zasadnym.

W związku z faktem, że przedłożony do konsultacji projekt ustawy przewiduje uchYLECIE wygasającego charakteru emerytur pomostowych, projektodawca proponuje

także uchylene art. 53 ustawy co wydaje się zasadne. OPZZ wnosi jednak o to, aby likwidując wygasający charakter emerytur pomostowych rozważyć opracowanie strategii sektorowej na rzecz poprawy warunków pracy osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, co wpłynie zapewne pozytywnie na zdolność pracowników do dłuższego pozostania na rynku pracy.

4. Wnosimy o wyłączenie z wynagrodzenia minimalnego wszystkich dodatków.

Zaproponowana zmiana przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, polegająca na wyłączeniu z wynagrodzenia minimalnego dodatku za szczególne warunki pracy, tylko połowicznie rozwiązuje zgłaszany od wielu lat przez OPZZ problem wliczania do wynagrodzenia wielu dodatków i tym samym nieuzasadnionego obniżania wynagrodzeń otrzymywanych przez pracowników. Uważamy, że skoro przepisy prawa przyznają pracownikom prawo do jakiegoś dodatku, to powinny również zagwarantować jego wypłatę w pełnej wysokości. Dzięki wprowadzeniu takiego rozwiązania zostałyby zapewniony bardziej sprawiedliwy i przejrzysty kształt minimalnego wynagrodzenia, co poprawiłoby sytuację pracowników otrzymujących płacę na najniższym poziomie. W konsekwencji minimalne wynagrodzenie stałoby się kategorią jednoskładnikową, wynagrodzeniem zasadniczym, co przywracałoby właściwą funkcję dodatkom i składnikom wynagrodzenia. Dlatego OPZZ postuluje ustanowienie powyższej zasady w przepisach nowelizowanej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Z poważaniem,

Wiceprzewodniczący OPZZ

Sebastian Koćwin

1. The first part of the document is a letter from the author to the editor of the journal. The letter discusses the author's motivation for writing the paper and the importance of the research. It also mentions the author's affiliation with the university and the journal's name.

2. The second part of the document is the abstract of the paper. It provides a brief summary of the research objectives, methods, results, and conclusions. The abstract is followed by the main body of the paper, which is divided into several sections: Introduction, Literature Review, Methodology, Results, Discussion, and Conclusion. The Introduction section discusses the background of the research and the research questions. The Literature Review section discusses the existing research in the field. The Methodology section describes the research design and the data collection methods. The Results section presents the findings of the research. The Discussion section discusses the implications of the findings and the limitations of the study. The Conclusion section summarizes the main findings and the author's recommendations.

Sebastian Köhler
Department of Psychology